A BIZOTTSÁG (EU) 2016/310 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ HATÁROZATA

(2015. november 26.)

a biztosítókra és a viszontbiztosítókra vonatkozó, Japánban hatályos szolvenciarendszernek a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott rendszerrel való egyenértékűségéről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1] (Szolvencia II.) és különösen annak 172. cikke (4) bekezdésére és 227. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

(1) A 2009/138/EK irányelv kockázatalapú szolvenciarendszert vezet be az uniós biztosítók és viszontbiztosítók tekintetében. A 2009/138/EK irányelv 2016. január 1-jétől alkalmazandó teljes mértékben az uniós biztosítókra és viszontbiztosítókra.

(2) A 2009/138/EK irányelv 311. cikkének megfelelően a Bizottság az irányelv alkalmazásának kezdete előtt a szóban forgó irányelvben meghatározott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el.

(3) A 2009/138/EK irányelv 172. cikke olyan harmadik ország vagy joghatóság szolvenciarendszerének egyenértékűségére vonatkozik, amely abban a harmadik országban központi irodával rendelkező vállalkozások viszontbiztosítási tevékenységeire alkalmazandó. Az egyenértékűség megállapítása lehetővé teszi, hogy az adott joghatóságban központi irodával rendelkező vállalkozásokkal megkötött viszontbiztosítási szerződéseket ugyanúgy kezeljék, mint a szóban forgó irányelv szerint engedélyezett vállalkozásokkal megkötött viszontbiztosítási szerződéseket.

(4) A 2009/138/EK irányelv 172. cikkének (4) bekezdése ideiglenes egyenértékűség határozott időtartamra szóló megállapításáról rendelkezik olyan harmadik országok vagy joghatóságok esetében, amelyek biztosítási szolvenciarendszere megfelel bizonyos kritériumoknak. Az ideiglenes egyenértékűség meghatározása a 172. cikk (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 2020. december 31-ig érvényes, és legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

(5) A 2009/138/EK irányelv 227. cikke az olyan harmadik országbeli biztosítók egyenértékűségére vonatkozik, amelyek az Unióban található központi irodával rendelkező csoporthoz tartoznak. Az egyenértékűség megállapítása lehetővé teszi e csoportok számára, hogy – amennyiben a csoportszintű jelentéstételhez konszolidációs módszerként a levonási és aggregálási módszert engedélyezik – a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet és a figyelembe vehető szavatoló tőke kiszámítása céljából a tőkekövetelményt és a rendelkezésre álló tőkét (szavatoló tőke) a 2009/138/EK irányelv helyett az Unión kívüli joghatóság szabályai alapján számítsák ki.

(6) A 2009/138/EK irányelv 227. cikkének (5) bekezdése átmeneti egyenértékűség határozott időtartamra szóló megállapításáról rendelkezik olyan harmadik országok vagy joghatóságok esetében, amelyek biztosítási szolvenciarendszere megfelel bizonyos kritériumoknak. Az átmeneti egyenértékűség megállapítása 10 éves időtartamra vonatkozik és lehetőség van a megújítására.

(7) Számos kritériumot mérlegelni kell a 2009/138/EK irányelv 172. cikkének (4) bekezdése szerinti ideiglenes egyenértékűség és a 2009/138/EK irányelv 227. cikkének (5) bekezdése szerinti átmeneti egyenértékűség értékelése céljából. E kritériumok kiterjednek bizonyos közös követelményekre, különösen a hatályos szolvenciarendszerre és a felügyeletet ellátó hatóság hatásköreire, forrásaira és felelősségi területeire. Az egyenértékűség két típusára vonatkozóan különbözőek az egyéb kritériumok, különösen a teljes mértékben egyenértékű rendszerhez való közelítés, a felügyeleti hatóságok közötti információmegosztás és a szakmai titoktartás tekintetében.

[1] HL L 335., 2009.12.17., 1. o.

(8) A japán szolvenciarendszer a biztosítási tevékenységről szóló törvényben és a legutóbb 2010-ben módosított biztosítási tevékenységről szóló rendeletben került meghatározásra. Átfogó engedélyezési rendszer szabályozza a biztosítók engedélyeztetését. A viszontbiztosítási tevékenység végzéséhez Japánban nem-életbiztosítási termékre szóló engedély szükséges. Az irányításra, a kockázatkezelésre és a közzétételre vonatkozó standardok részben a japán pénzügyi szolgáltatási ügynökség felügyeleti iránymutatásában (Supervisory Guidelines of Japan Financial Services Agency (JFSA) kerültek meghatározásra. A felügyeleti iránymutatás nem bír kötelező jogi erővel, de azt a JFSA szigorúan nyomon követi. A JFSA – amennyiben ésszerűnek ítéli – hatásköréből adódóan korrekciós intézkedéseket hozhat.

(9) 2015 márciusában a Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA) az 1094/2010/EU rendelet ([1]) 33. cikkének (2) bekezdése szerint szakvéleményt adott a Bizottságnak a viszontbiztosítókra és biztosítókra vonatkozó hatályos japán szabályozási és felügyeleti rendszerről. Ezt követően az EIOPA észrevételeivel és szakvéleményével további segítséget nyújtott az Európai Bizottságnak a japán biztosítási ágazatról szóló vizsgálatnak a 2009/138/EK irányelv 227. cikkének (5) bekezdése szerinti elvégzéséhez. A Bizottság értékelése az EIOPA által benyújtott információkon alapul.

(10) Japánban független biztosítási felügyeleti hatóság, a JFSA működik, amely rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges hatáskörökkel és forrásokkal. 2013-ban a JFSA személyi állományából mintegy 100 fő dolgozott teljes munkaidőben a biztosításfelügyelet területén, emellett azonban számíthattak még más kollégákra is a szervezeten belül. A vizsgálati hatáskörbe tartozik a helyszíni vizsgálat, a korlátozó jellegű közigazgatási intézkedések pedig egészen az engedélyek visszavonásáig és az egyéni szankciók alkalmazásáig terjedhetnek. A JFSA az ügyészi karnak is benyújthat dokumentumokat.

(11) A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak széles körű adatszolgáltatási kötelezettségeket kell teljesíteniük a JFSA számára. A JSFA hatásköre kiterjed a nehéz helyzetben lévő biztosítók és viszontbiztosítók átszervezésére és megszüntetésére, amely hatásköröket az elmúlt évtizedekben tapasztalt súlyos helyzetekben hatékonyan alkalmaztak számos életbiztosító kezelése során.

(12) A JFSA számos együttműködési megállapodást kötött a világ többi részén tevékenykedő felügyeleti hatóságokkal. 2011-ben aláírta a Biztosításfelügyelők Nemzetközi Szövetségének a biztosítási felügyeleti hatóságok közötti információcseréről szóló multilaterális egyetértési megállapodását. Számos két- és többoldalú együttműködési megállapodást kötött más felügyeleti hatóságokkal, többek között több uniós felügyeleti hatósággal is.

(13) A JFSA munkatársaira szigorú szakmai titoktartási kötelezettségek vonatkoznak. A JFSA szabályai és gyakorlata megfelelő védelmet biztosít a külföldi felügyeleti hatóságok által nyújtott bizalmas információk számára. A JFSA valamennyi jelenlegi vagy korábbi munkatársának bizalmasan kell kezelnie a feladataik ellátása során szerzett információkat. Az információk jogosulatlan hozzáférhetővé tétele fegyelmi szankciókkal, bűnügyi nyomozással és jogkövetkezménnyel járhat. A külföldi felügyeleti hatóságoktól szerzett és bizalmasan kezelendőnek megjelölt információkat az előírásoknak megfelelően kezelik, és azokat kizárólag a külföldi felügyeleti hatósággal egyeztetett célokra használják fel.

(14) Az élet- és nem-életbiztosítási termékeket nyújtó biztosítótársaságokra vonatkozó eszközértékelés a Japánban általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően történik. Nem minden, de a legtöbb eszközt valós értéken értékelik. Bizonyos feltételek mellett egyes eszközosztályok (például kötvények és hitelek) értékelése könyv szerinti értéken történik. Amennyiben az eszközöket eredeti bekerülési értéken értékelik, a nem realizált nyereségek és veszteségek többségét figyelembe veszik a rendelkezésre álló szavatoló tőke meghatározásához. Az életbiztosítási és a hosszú távú nem-életbiztosítási biztosítástechnikai tartalékokat diszkontálják. A biztosítástechnikai tartalékok diszkontálásához alkalmazandó diszkontrátát a JFSA rendszeresen megállapítja. A szerződés időpontjától kezdve a biztosítástechnikai tartalékok újbóli értékelése csak felfelé történhet (a szerződés időpontjában meghatározott érték alatti értékelésre soha nem kerül sor). Ily módon figyelmen kívül hagyják azokat a piaci és egyéb fejleményeket, amelyek a biztosítástechnikai tartalékok csökkenését eredményeznék (például a kamatlábak növekedését). A biztosítóknak minden pénzügyi évben jövőbeni cash flow-elemzést kell végezniük a biztosítástechnikai tartalékok megfelelőségének szempontjából és – amennyiben szükségesnek ítélik – további tartalékok felhalmozása céljából.

(15) Az élet- és nem-életbiztosító társaságok esetében a felügyeleti beavatkozást három különböző küszöbérték be nem tartása válthatja ki. Ezek különböző szavatolótőke-szükségletként (Solvency Margin Ratios, SRM) kerülnek meghatározásra, amelyek a szavatoló tőke kétszerese és az „összes kockázat" (Total Risk) nevű tőkekövetelmény hányadosaként fejezhetők ki. Az „összes kockázat" mérőszám kiterjed a biztosítási kockázatokra, a kamatlábkockázatra, a piaci kockázatra, a működési kockázatra és a katasztrófakockázatra. A belső modellek elfogadhatók a katasztrófakockázatra és a minimális garanciakockázatra vonatkozóan. A JFSA hatáskörébe tartozik, hogy

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1094/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 48. o.).

helyreállítási intézkedéseket hozzon még akkor is, ha nem került sor a felügyeleti beavatkozásra vonatkozó legmagasabb küszöbérték (SRM 200 % felett) megsértésére, például azáltal, hogy arra kérik a biztosítókat, hogy nyereségességük, a hitelkockázat, a stabilitási vagy likviditási kockázat javítása érdekében intézkedéseket fogadjanak el. Amennyiben az SRM 0 % alatt van, a JFSA elrendelheti az üzleti tevékenység teljes vagy részleges felszámolását.

(16) A japán biztosítóknak vállalati kockázatkezelési terven keresztül egyedileg és átfogó módon is kezelniük kell a kockázatokat. A biztosítóknak szisztematikusan és átfogóan kell végrehajtaniuk a megfelelő kockázatkezelési eljárást. Ennek ellenőrzése keretében a felügyelet megvizsgálja, hogy a biztosítók értékelik-e a kockázatokat, ellenőrzi a számszerűsítésre vonatkozó standardok objektivitását és megfelelőségét, valamint elemzi a jövőbeli tőkemegfelelést a közép- és hosszú távú üzleti stratégiákhoz és az üzleti környezethez kapcsolódó kérdések fényében. A JFSA megkívánja a biztosítóktól, hogy saját kockázat- és szolvenciaértékelést végezzenek el, és jelentést nyújtsanak be az igazgatótanács számára az eredményekről.

(17) A japán biztosítókat törvény kötelezi, hogy féléves és éves üzleti jelentést nyújtsanak be a JFSA-nak. Ezen túlmenően a biztosítók évente magyarázó dokumentumot készítenek, amelyet központi irodájukban elérhetővé tesznek a nyilvánosság számára.

(18) A japán szolvenciarendszer folyamatosan változik. A csoportszintű tőkekövetelmények bevezetésére 2010-ben került sor. Azóta, hogy az EIOPA a 2009/138/EK irányelv 172. cikke alapján 2011-ben megkezdte a japán felügyeleti rendszer egyenértékűségi értékelését, Japán reformokat hajtott végre, aminek következtében javul szolvenciarendszere. 2011-ben, 2012-ben és 2014-ben számos jelentés készült és vizsgálat zajlott a gazdasági értékmegállapításokon alapuló mérlegről. A fontolóra vett módosításoknak köszönhetően okkal feltételezhető, hogy a japán szolvenciarendszer jövőbeli alakulása nagyobb konvergenciát eredményez majd a 2009/138/EK irányelvvel.

(19) Ezen értékelést követően Japán biztosítási és viszontbiztosítási szolvenciarendszerét úgy kell tekinteni, hogy az megfelel a 2009/138/EK irányelv 172. cikkének (4) bekezdésében foglalt ideiglenes és a 2009/138/EK irányelv 227. cikkének (5) bekezdésében meghatározott átmeneti egyenértékűségre vonatkozó kritériumoknak.

(20) Az e határozattal megállapított ideiglenes egyenértékűség időtartama a 2009/138/EK irányelv 172. cikke (5) bekezdésének megfelelően 2020. december 31-én jár le.

(21) Az e határozattal megállapított átmeneti egyenértékűség a 2009/138/EK irányelv 227. cikkének (6) bekezdésének megfelelően tíz évre szól,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A központi irodájukat Japánban működtető vállalkozások viszontbiztosítási tevékenységére vonatkozó, Japánban hatályban lévő és a biztosítási tevékenységről szóló törvény által szabályozott szolvenciarendszert ideiglenesen egyenértékűnek kell tekinteni a 2009/138/EK irányelv I. címében meghatározott rendszerrel.

Az első bekezdésben említett ideiglenes egyenértékűség 2020. december 31-én jár le.

2. cikk

A központi irodájukat Japánban működtető vállalkozások biztosítási tevékenységére vonatkozó, Japánban hatályban lévő és a biztosítási tevékenységről szóló törvény által szabályozott szolvenciarendszert átmenetileg egyenértékűnek kell tekinteni a 2009/138/EK irányelv I. címének VI. fejezetében meghatározott rendszerrel.

Az első bekezdésben említett átmeneti egyenértékűséget a 2016. január 1-jével kezdődő 10 éves időtartamra kell megállapítani.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2015. november 26-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER